

Dosarul nr. 2ra-1142/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cotruță, O. Cojocaru, R. Pulbere)

ÎNCHEIERE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către reprezentanta recurentului Inspectoratul General al Poliției, Mariana Saachian,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Cotovici împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Inspectoratului General al Poliției și Ion Cazac cu privire la repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul General al Poliției și apelul declarat de către Ion Cazac, și a fost menținută hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La data de 07 mai 2020, Dumitru Cotovici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, Inspectoratului General al Poliției și Ion Cazac cu privire la repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 31 decembrie 2017, agentul constator, Ion Cazac, a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, prin care, reclamantul, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 105 Cod contravențional.

Menționează reclamantul că, nefiind de acord cu procesul-verbal de mai sus și decizia de sancționare, le-a contestat în instanță, însă prin hotărârea din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, contestația depusă de Dumitru Cotovici, a fost respinsă ca fiind tardivă. Ulterior, a depus recurs împotriva hotărârii primei instanțe, prin decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul depus și casată hotărârea din 19 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Afirmă reclamantul că, prin hotărârea din 10 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă contestația depusă de către Dumitru Cotovici împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, seria MAI nr. 0928207 din 31 decembrie 2017, a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție, seria MAI cu nr. 0928207 din 31 decembrie 2017, întocmit de către agentul constator Ion Cazac pe semnele componentei de contravenție prevăzută la art. 105 Cod contravențional și încetat procesul contravențional intentat împotriva lui Dumitru Cotovici. Astfel, la 25 iunie 2019, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 iunie 2019, a devenit definitivă și irevocabilă.

Prin cererea din 27 iulie 2020, reclamantul Dumitru Cotovici, a renunțat la cerințele privind încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul reclamantului a sumei în mărime de 3661 lei și 40 bani cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și, înaintând cerințele sale și împotriva agentului constator Ion Cazac, a cerut încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul reclamantului a sumei de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, acordată în procesul examinării contestației, depuse împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, seria MAI cu nr. 0928207 din 31 decembrie 2017, întocmit de către agentul constator Ion Cazac și a sumei de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, acordată în prezentul proces de judecată.

Prin hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Dumitru Cotovici a sumei în mărime de 7000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției și apelul declarat de către Ion Cazac, și a fost menținută hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, prima instanța a determinat

corect raportul juridic dedus judecării, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 07 mai 2020, Dumitru Cotovici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, Inspectoratului General al Poliției și Ion Cazac cu privire la repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

La caz, sa constatat că, la data de 31 decembrie 2017, agentul constator, Ion Cazac, a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, prin care, reclamantul, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 105 Cod contravențional.

În acest context, nefiind de acord cu procesul-verbal de mai sus și decizia de sancționare, reclamantul, le-a contestat în instanță, însă prin hotărârea din 19 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, contestația depusă de Dumitru Cotovici, a fost respinsă ca fiind tardivă. Ulterior, a depus recurs împotriva hotărârii primei instanțe, prin decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul depus și casată hotărârea din 19 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La caz, instanța de apel corect a reținut faptul că, unul din temeiurile de anulare a actelor agentului constator a fost neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a datelor și faptelor indicate la art. 443 Cod contravențional, care au ca efect nulitatea acestuia.

Distinct de aceste constatări și ca urmare a studierii materialelor cauzei, instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia că, intimatul Dumitru Cotovici a dispus de dreptul legal de a solicita repararea prejudiciului suportat în cadrul procesului contravențional, or, acesta prin hotărârea din 10 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, devenită irevocabilă la data de 25 iunie 2019, a fost repus în drepturi.

De asemenea, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate afirmațiile invocate în cererile de apel de către apelanți cu privire la extinderea organului responsabil de a acorda despăgubiri, care conform Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 este Ministerul Justiției, or, norma de drept indicată supra prevede expres că prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

La fel, instanța de apel, just a respins afirmațiile reprezentantului Inspectoratului General al Poliției precum că, pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale, și anume fapta ilicită și vinovăția, or, însăși prezența la caz a hotărârii de încetare a procesului contravențional acordă reclamantului dreptul de a pretinde repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și instanței de judecată.

Ca urmare, Colegiul conchide cu certitudine că, instanța de apel întemeiat a respins argumentul apelantului-recurent, Inspectoratul General al Poliției, precum că, răspunzător de despăgubirea lui Dumitru Cotovici este Inspectoratul de Poliție Ciocana, mun. Chișinău, pe motiv că, agentul constatator care a aplicat amenda deține o funcție în cadrul acestui Inspectorat, deoarece exercitarea controlului asupra respectării legislației de către efectivul subordonat, legalității acțiunilor lor în exercițiul atribuțiilor funcționale, în conformitate cu pct. 9 din Regulament, constituie atribuția anume a Inspectoratului General al Poliției în domeniul organizării activității Poliției.

Totodată, Colegiul, apreciază critic poziția apelantului-recurent, Inspectoratul General al Poliției cu privire la faptul că, Inspectoratul de Poliție Ciocana, mun. Chișinău, nu a avut nici o calitate procesuală în proces, or, în cadrul examinării cauzei a participat agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Ciocana, mun. Chișinău, Ion Cazac și, în baza celor indicate supra cu privire la subiectul răspunzător de despăgubirea lui Dumitru Cotovici, hotărârea judecătorească influențează obligațiile acestuia față de Inspectoratul General de Poliție și nici de cum nu a Inspectoratului de Poliție Ciocana, mun. Chișinău.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererile de apel declarate de către Inspectoratul General al Poliției și de către Ion Cazac și de a menține hotărârea primei instanțe.

La 02 iunie 2021, reprezentanta recurentului Inspectoratul General al Poliției, Mariana Saachian, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Reprezentanta recurentului a opinat că, prima instanță și instanța de apel au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au apreciat arbitrar probele

prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 24 iunie 2021 instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 13, V. II).

Prin referința depusă la 13 iulie 2021, reprezentantul intimatului Dumitru Cotovici, avocatul Constantin Lazari, a solicitat de a considera recursul declarat de către reprezentanta recurentului Inspectoratul General al Poliției, Mariana Saachian, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 13 aprilie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 02 iunie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces la 24 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice, conform scrisorii de însoțire (f.d. 217-218, V.I), însă careva date ce ar confirma recepționarea acestuia de către recurent la actele cauzei lipsesc. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către reprezentanta recurentului Inspectoratul General al Poliției, Mariana Saachian, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentanta recurentului Inspectoratul General al Poliției, Mariana Saachian, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera inadmisibil recursul declarat de către reprezentanta recurentului Inspectoratul General al Poliției, Mariana Saachian.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către reprezentanta recurentului Inspectoratul General al Poliției, Mariana Saachian, împotriva deciziei din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat